

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel./fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
Suport juridic: Efrim, Roșca și Asociații

Cărțile Cartier pot fi procurate online pe shop.cartier.md și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova. Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Noble și cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.
E-mail: librariacentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.
E-mail: librariadinhol@cartier.md
Librăria online, shop.cartier.md, tel. 068 555 579.
E-mail: vanzari@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712, București, România
Tel./fax: (021) 210.80.51
E-mail: romania@cartier.md
Taxele poștale sunt suportate de editură.
Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Editor: Gheorghe Erizanu
Lectori: Inga Druță, Em. Galaicu-Păun
Coperta seriei: Vitalie Coroban
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Marina Darii
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Combinatul Poligrafic

CORANUL

Ediția a XIV-a, aprilie 2021

© 2021, 2018, 2015, 2011, 2006, 2004, 2003, 2002, 2001, 1999, 1997,
Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Coranul / traducere din arabă și introducere de Silvestru Octavian Isopescul. – Ed. a 14-a. –
Chișinău: Cartier, 2021 (Combinatul Poligrafic). – 432 p.
1000 ex.
ISBN 978-9975-86-485-5.
28-23
C 71

CUVÎNT ÎNAINTE

Coranul, biblia islamului, astăzi este tradus în toate limbile culte europene. Acest fapt m-a determinat și pe mine să întocmesc o traducere românească, pentru ca să adaug astfel o piatră la edificarea literaturii lumii, care, în timpul mai nou, începe să devină și proprietatea literaturii românești.

Înainte de toate, voiesc să fac cunoscut onoratului cititor în ce fel am purces la alcătuirea scrierii de față. Ca bază la traducere mi-a servit ediția lui C. Fluegel. Am avut înaintea mea și trei traduceri germane, și anume cele efectuate de Boysen, Ullmann și Henning. Traducerea lui Boysen este o parafrază foarte îndepărtată de originalul arab, totuși reproduce bine cuprinsul acestuia și de aceea adeseori este de folos drept comentariu.

Ullmann se află ceva mai aproape de original, totuși încă este parafrastic, pe când cel mai aproape de original e Henning, a cărui traducere este cea mai de folos, deși conține unele scăderi, cauzate prin nebăgarea de seamă a autorului. Cea mai mare silință mi-am dat-o să mă apropiu cât se poate de mult de originalul arab. Am pus preț mare pe o reproducere cât se poate de exactă a textului arab și nu m-am sfiit să imit după puțință și dicțiunea arabă, atît cît o permite firea limbii românești. Așa este traducerea mea mai aproape de original, decît traducerea lui Henning, mai cu seamă că am evitat toate greșelile acestuia. Aici trebuie să subliniez că această traducere este cu totul a mea și numai a mea. Dacă n-am ținut cont de rima originalului, aceasta nu mi-o va lua nimeni în nume de rău, mai cu seamă cunoscătorul în cauză, care știe că pe zeci de pagini versetele se încheie tot cu aceeași rimă, ceea ce în limba română ar fi cu totul imposibil. Acestea le-am luat în parte de la Boysen, în parte de la Ullmann, de la Henning, sau de la Noldeke (vezi mai jos), sau le-am alcătuit eu însumi, sau le-am

I

SURA CARE DESCHIDE CARTEA¹

Din Mekka și este cu șapte semne²

ÎN NUMELE LUI DUMNEZEU,
CEL MILOSTIV, ÎNDURĂTOR

1. Laudă lui Dumnezeu, Domnul veacurilor,
2. celui milostiv, îndurat,
3. ce domnește în ziua judecății.
4. Ție voim să-ți servim și la Tine să ne rugăm.
5. Ocîrmuiește-ne pe drumul cel drept,
6. pe drumul celora de care te-ai îndurat,
7. nu al celor asupra cărora ești înfuriat, și nu al celor ce rătăcesc.

II

SURA VACII

Din Medina și este cu două sute optzeci și șase de semne

ÎN NUMELE LUI DUMNEZEU,
CEL MILOSTIV, ÎNDURĂTOR

1. ALM. Aceasta este cartea în care nu e îndoială; ea este ocîrmuirea celor cuvioși,
2. care cred în cele tainice și împlinesc rugăciunea și fac milostenii din aceea ce le-am dat Noi lor
3. și care cred în ceea ce ți s-a trimis ție și ce s-a trimis înaintea ta și se încred în lumea de apoi.

4. Aceia [petrec] în ocîrmuirea Domnului lor și le va merge bine.
5. Pentru cei ce nu cred e însă totuna, ori de-i îndemni sau ba: ei nu cred.
6. Dumnezeu a pus pecete pe inimile și azul lor și un vâl asupra vederii lor și pentru ei este pedeapsă mare.
7. Unii dintre oameni spun: „Noi credem în Dumnezeu și în ziua de apoi”, și ei [totuși] nu sînt între cei credincioși.
8. Ei îl înșală pe Dumnezeu și pe cei credincioși, însă ei își înșală numai sufletul, fără să știe.
9. În inimile lor e boală și Dumnezeu le mărește boala, însă lor [li se cade] pedeapsă dureroasă, pentru că sînt mincinoși.
10. Dacă li se spune: „Nu faceți stricăciune pe pămînt!”, zic ei: „Dar noi facem bine!”
11. Oare nu sînt ei cei ce fac stricăciune și totuși nu voiesc să o știe?
12. Și dacă li se spune: „Credeți cum cred oamenii!”, zic ei: „Să credem precum cred proștii?” Oare nu sînt ei înșiși proști și totuși nu o știu?

¹ I.e. care începe Coranul. Despre însemnătatea acestei sure conf. introducerea, cap. III. Ea se mai numește și Mama cărții și mai are încă și alte numiri.

² Semne = versete. Numirea aceasta a versetelor derivă de acolo că semn în limba arabă se numește și **minunea**, iar versetele Coranului toate se consideră ca **minuni dumnezeiești**.

13. Și dacă se întîlnesc cu cei ce cred, zic ei: „Noi credem!”, cînd petrec însă într-ascuns cu Satanele lor¹, zic ei: „[Sîntem] doar cu voi, ne batem numai joc de ei”.
14. Dumnezeu își bate joc de ei și-i face să rămiei rătăcind în fărâdelele lor.
15. Ei sînt cei ce au cumpărat rătăcire în loc de ocîrmuire, însă negoțul lor nu le aduce cîștig și ei nu sînt bine ocîrmuiți.
16. Ei seamănă cu cel ce aprinde focul, și dacă a luminat [focul] ceea ce e împrejurul său, ia Dumnezeu lumina și-i lasă pe ei în întunecime, [încît] nu văd [nimica].
17. Surzi, muți, orbi sînt ei și totuși nu se căiesc.
18. Sau asemenea: [cînd cade] ploaie repede din cer întru întunecime, tunet și fulger, bagă ei degetele în urechi din pricina trăsnetelor, de frică de moarte, Dumnezeu însă îi impresură pe cei necredincioși.
19. Fulgerul împiedică, răpește vederile lor; el le luminează toate [și ei] umblă în el, și dacă s-a întunecat asupra lor, stau [împietriți], și dacă ar voi Dumnezeu, le-ar lua auzul și văzul, căci Dumnezeu le poate pe toate. O, voi, oamenilor², serviți Domnului vostru, care v-a făcut pe voi și pe înaintașii voștri, poate vă veți teme de El.
20. El v-a făcut vouă pămîntul covor și cerul boltă; El trimite apă din ce-

- ruri și scoate prin ea roduri pentru susținerea voastră, deci nu-l faceți pe nimenea asemenea lui Dumnezeu cu știrea voastră.
21. Și dacă stați la îndoială despre cele ce le-am trimis Noi robului Nostru, atunci aduceți măcar o sură asemenea și chemați martorii voștri cei afară de Dumnezeu³, dacă iubiți adevărul.
22. Și de nu o faceți aceasta – doar nici o puteți face – atunci temeți-vă de focul care arde oameni și pietre⁴ [și] este pregătit pentru cei necredincioși.
23. Deci vestește celor ce cred și face cele bune că pentru ei sînt grădini pătrunse de riuri pe desupt; de cîte ori vor primi de acolo roduri, vor zice: „Acestea sînt pe care le-am primit acum înainte”. Și li se vor da roduri de asemenea. Și ei vor avea acolo muieri curate și vor petrece acolo în veci.
24. Dumnezeu nu se rușinează dacă ia pilde de la muște și ființe mai mici⁵, în ceea ce-i privește însă pe cei

¹ I.e. rabinii jidovești și preoții creștini.

² Cu „O, voi, oamenilor” se adresează de regulă mekkanii, iar cu „O, voi, cei ce credeți” sau „O, voi, credincioșilor” se adresează medinensii sau emigranții din Mekka. Vezi și introd., cap. III.

³ I.e. idoli sau zeii cei mincinoși.

⁴ I.e. idoli cioplîți din piatră.

⁵ O scuză față de obiecțiunea că în Coran s-ar afla pilde și vorbe care n-ar fi vrednice de Dumnezeu și nu s-ar potrivi în gura ființei celei mai înalte.

- ce cred, aceia știu că numai adevărul vine de la Domnul lor; iar cei ce nu cred, aceia zic: „Ce voiește Domnul cu această pildă?” Prin aceasta îi momește El pe mulți și-i îndreaptă pe mulți, însă pe nimenia nu-l duce în rătăcire, decît pe cei nelegiuîți.
25. Cei ce rup legămîntul lui Dumnezeu, după ce a fost încheiat, și despărțesc ceea ce a poruncit Dumnezeu să se împreune și fac stricăciune pe pămînt, aceia sînt cei ce vor fi pierduți.
26. Cum de nu credeți în Dumnezeu? Doar ați fost morți și El v-a înviat; apoi vă va omori, apoi vă va învia, apoi la El vă veți întoarce.
27. El este acela care v-a făcut vouă toate cîte sînt pe pămînt, apoi s-a suit în cer și a făcut cele șapte ceruri unul ca altul și El le știe pe toate.
28. Și cînd a zis Domnul tău îngerilor: „Voi să pun pe pămînt un locțiitor!”, au zis ei: „Vrei să pui pe unul care face stricăciuni acolo și varsă sînge? Însă noi vestim lauda Ta și Te sfințim!” El zise: „Eu știu ceea ce nu o știți!”
29. Și El îl învăță pe Adam numele tuturor lucrurilor, deci le arătă pe acestea îngerilor și zise: „Vestiți-Mi numele acestora, dacă țineți la adevăr”.
30. Ei ziseră: „Mărire Ție! Nu știm decît ceea ce ne-ai învățat, doar tu ești cel știutor, înțelept!”

31. El zise: „O, Adam, vestește-le numele acestora!” Și după ce le vesti numele zise El: „Oare nu v-am spus, Eu știu taina cerurilor și a pămîntului și știu ceea ce descoperiți și ceea ce tănuîți”.
32. Deci spuseră îngerilor: „Proster-nați-vă înaintea lui Adam”. Atunci se prosternară, numai diavolul nu voi, ci se îngîmfă și se făcu necredincios.
33. Iar Noi ziserăm: „O, Adam, să locuiești tu și muierea ta în grădină și să mîncați din ea cu prisosință de unde voiți; dar de arborele acesta să nu vă apropiați, ca să nu fiți între cei nelegiuîți”.
34. Satan însă îi împinse și-i alungă, ca să nu mai petreacă acolo, și Noi ziserăm: „Depărtați-vă de acolo! Dușmani să fiți unul altuia! Pe pămînt să aveți locuință și cele trebuincioase pînă la un timp”.
35. Și Adam învătă cuvinte de la stăpînul său și se întoarce la El, căci El este iertător, îndurat.
36. Noi am zis: „Depărtați-vă de aici cu toții; dar de la Mine vine la voi ocîrmuire, și cel ce urmează ocîrmuirii Mele nu va ști nici de frică, nici de întristare.
37. Și cei ce nu cred și se leapădă de semnele Noastre vor fi tovarășii focului; acolo vor rămîne în veci”.
38. O, voi, fiii lui Israel, aduceți-vă aminte de binele ce vi l-am făcut și păstrați legămîntul Meu, căci și

- Eu voi păstra legământul vostru, și temeți-vă de Mine și credeți în ceea ce v-am trimis spre întărirea celor ce le-ați primit și nu fiți cei dintii care nu cred în aceasta și nu vindeți semnele Mele pentru un preț mic, ci numai de Mine temeți-vă.
39. Și nu îmbrăcați adevărul cu deșertăciunea și nu acoperiți adevărul, măcar că-l cunoașteți.
40. Deci împliniți rugăciunea și dați milostenii și umiliți-vă cu cei ce se umilesc.
41. Voi porunciți oamenilor cucernici și uitați de sufletele voastre? Și citiți scriptura? Nu voți s-o pricepeți?
42. Căutați adăpost la răbdare și la rugăciune, care e grea, numai nu pentru cei ce sînt umiliți.
43. Cei ce cred că vor grăbi odinioară înaintea Domnului lor și se vor întoarce la El.
44. O, fiii lui Israel, aduceți-vă aminte de binele ce vi l-am făcut; Eu doar v-am ales înaintea făpturilor.
45. Și temeți-vă de ziua în care nu poate sta un suflet pentru altul și nu se primește pentru el mijlocire, nici se ia pentru el preț de răscumpărare și nici li se poate ajuta sufletelor.
46. Doar Noi v-am mintuit pe voi de neamul lui Faraon, care vă asupra cu pedepse grele, înjunghia copiii voștri și lăsa să trăiască numai womenile voastre, și întru aceasta a fost mare ispită de la Domnul vostru.

47. Noi am despăcat pentru voi marea și v-am mintuit și am înecat neamul lui Faraon, pe cînd priveați voi.
48. Cînd am făcut mărturie cu Moise prin patruzeci de nopți, atunci v-ați ales vițelul, pe cînd el² nu era de față, și ați fost nelegiuți.
49. Atunci v-am iertat Noi, doar că să fiți mulțumitori.
50. Deci i-am dat Noi lui Moise Scriptura și Furkânul³, ca doar să fiți bine îndreptați.
51. Atunci zise Moise poporului său: „O, poporul meu, voi ați spurcat sufletele voastre prin aceea că v-ați ales vițelul, deci întoarceți-vă la făcătorul vostru și omoriți-vă sufletele voastre: aceasta va fi bine pentru voi la făcătorul vostru și El se va întoarce către voi, căci El este iertător, îndurat”.
52. Și cînd ați zis: „O, Moise, nu-ți vom crede, pînă nu-l vom vedea pe Dumnezeu fățiș!”, atunci v-a apucat furtuna cînd priveați voi.
53. Noi v-am înviat atunci din moartea voastră, ca să fiți mulțumitori⁴.
54. Și Noi am lăsat să vă umbrească nourii și am trimis asupra voas-

¹ Cărțile lui Moise.

² Moise.

³ O altă numire a Coranului. **Furkân** înseamnă deosebire, scil. între adevăr și minciună.

⁴ O tradiție spune că israelienii, care voră să-l vadă pe Dumnezeu, fură omoriți și apoi iarăși înviați.

- tră mana și potărnicile: „Mîncăți din bunătatea ce v-am dat-o spre trebuința voastră!” Iar ei n-au fost nedrepti față de Noi, ci au fost nedrepti numai față de ei înșiși.
55. Noi am zis: „Intrați în cetatea aceasta și mîncăți din ea pînă vă veți sătura și intrați în poartă cu umilință și ziceți: «Hittatun!»”. Noi vă vom ierta păcatele voastre și-i vom spori pe cei buni”.
56. Însă cei nelegiuți au schimbat alt cuvînt în loc de ceea ce li s-a spus, și Noi am trimis asupra celor nelegiuți minie din cer, pentru că s-au lepădat de adevăr.
57. Și cînd Moise ceru apă pentru poporul său am zis Noi: „Lovește cu toiagul tău stîncă!” și au curs din ea douăsprezece izvoare², ca să cunoască toți oamenii fîntînile lor: „Mîncăți și beți din ceea ce v-a dat Dumnezeu și nu faceți răutăți pe pămînt”.
58. Și cînd ați spus: „O, Moise, nu putem suferi tot același fel de bucate; roagă-te pentru noi la Domnul tău să ne dea nouă ceea ce scoate la iveală pămîntul; legume, castraveți, usturoi³, linte și ceapă!”, zise el: „Voți să alegeți ce e mai rău în loc de ce e mai bun? Coboriți-vă în Egipt și acolo veți avea ce ați cerut!” Și veni asupra lor înjosire și sărăcie și căzu asupra lor mînia lui Dumnezeu, și-i omorîră pe profeți cu nedreptul și pentru că se răsculară și se arătară dușmănoși.
59. Însă cei ce cred, fie iudei, sau creștini, sau sabeii⁴, dacă numai cred în Dumnezeu și în ziua de apoi și fac bine, vor primi răsplata lor de la Domnul lor și nu va veni frică peste ei și nu se vor întrista.
60. Iar cînd am încheiat Noi legământul cu voi și am ridicat asupra voastră muntele⁵, am zis: „Țineți cu tărie ceea ce v-am descoperit și pomeniți ceea ce este întru aceea, ca să fiți cuvioși”.
61. Atunci v-ați întors voi de la aceasta și de n-ar fi fost harul și îndurarea lui Dumnezeu asupra voastră, ați fi fost pierduți; însă voi știți ceea ce au pățit aceia din voi care au călcat Sabatul; Noi le-am zis: „Să fiți momițe lepădate!”⁶

¹ **Hittatun** înseamnă iertare. În loc de acest cuvînt au spus ei **Habbatun** = seară, sau **Hintatun** = orz.

² Pentru cele 12 seminiții ale lui Israel.

³ După alții, **grîu** sau **mazăre**.

⁴ Așa-numiți **creștini ai lui Ioan** sau **mandei**, o sectă religioasă care pretinde că este întemeiată de Sfîntul Ioan Botezătorul, și nu semniții cei ce adorau stelele și se numeau asemenea sabeii.

⁵ După tradițiunea iudaică în Talmud, a ridicat Dumnezeu muntele Sinai asupra israelienilor zicînd: „Dacă veți primi legea, e bine, dacă nu, apoi aici e mormîntul vostru”.

⁶ Pe timpul lui David, unii locuitori din Elath să fi fost prefăcuți în momițe spre pedeapsă, pentru că au pescuit în Sabat. Talmudul nu amintește nimic de această legendă.

62. Și i-am pus ca pildă pentru cei de față și cei viitori și ca îndemnare pentru cei curvioși.
63. Iar Moise a spus poporului său: „Dumnezeu vă poruncește să junghiați o vacă!” Ei ziseră: „Îți bați joc de noi?” El zise: „Ferească Dumnezeu ca să fii unul dintre nebuni!” Ei ziseră: „Roagă-te pentru noi la Domnul tău, ca să ne arate cum să fie vaca aceea?” El zise: „Iată, El zise, vaca să nu fie prea bătrână și nici prea tânără, de vîrstă mijlocie și să faceți ce vi se va porunci”.
64. „Culoarea ei?” El zise: „Iată, El zice, vaca să fie la culoare gălbuie-roșietică, plăcută privitorilor”.
65. Ei ziseră: „Roagă-te pentru noi la Domnul tău ca să ne arate cum să fie ea, căci vacile noastre seamănă între ele și dacă voiește Dumnezeu, sintem bine ocîrmuiți”.
66. El zise: „Iată, El zice ca să nu fie o vacă slăbită, ce ară pămîntul și adapă semănătura, ci sănătoasă și fără greș”. Ei ziseră: „Acum vii cu adevărul?” și junghiară vaca, dar puțin lipsa ei și n-ar fi făcut aceasta.
67. Dacă ați omorît pe cineva și vă certați pentru aceasta, va scoate la iveală Dumnezeu ceea ce ați ascuns.
68. Și Noi am zis: „Loviți cadavrul cu o bucată din acea vacă și Dumnezeu îndată îl va învia pe mort și vă va arăta semnele Sale, ca să veniți la pricepere”.
69. Atunci se învîrtoșiră inimile noastre îndată ca pietrele, sau se făcură și mai virtuose; căci pietrele – din unele izvorăsc riurile, iar altele se despică și din ele iese apa, iar altele se surpă de frica lui Dumnezeu, însă Dumnezeu nu e nebăgător de seamă la ceea ce faceți.
70. Doriți voi ca ei să vă creadă?² O mare parte din ei a auzit doară cuvîntul lui Dumnezeu, totuși l-au schimonosit, deși l-au cunoscut și l-au priceput.
71. Și dacă se întîlnesc cu cei ce cred, zic ei: „Noi credem!”. Dacă într-ascuns se întîlnesc laolaltă, zic ei: „Voiți să le povestiți ce v-a descoperit Dumnezeu, ca să se certe [cu voi] despre aceasta înaintea Domnului vostru?”
72. Oare nu pricepeți că Dumnezeu cunoaște ceea ce ascund și ce descoperă ei?
73. Și între ei sînt proști de aceia ce nu pricep scriptura, ci au numai năluciri și numai presupuneri, însă vai celor ce scriu scriptura cu mîna lor și zic: „Aceasta este de la Dumnezeu!” pentru ca să-și ciștige puțină simbrie, însă vai de ei pentru ceea ce au scris miinile lor și vai de ei pentru ceea ce și-au agonisit!³

¹ Conf. la aceasta Num. XIX și Deuterom, XXI, 1-9.

² I.e. Iudeii să creadă islamului. Cuvîntarea este aici îndreptată către moslemi.

³ Aici îi învinuiește Mohammed pe jidovi că ar fi falsificat locurile scripturii care se referă la ei.

74. Ei zic: „Nu ne va atinge focul [iadului], decît numai cîteva zile numărate!” Spune-le: „Aveți un legămint cu Dumnezeu? Doară nu va frînge Dumnezeu făgăduința Sa, sau ziceți ceva despre Dumnezeu ce nu o știți?”
75. Într-adevăr, cel ce caută răul și acela pe care-l îmbrățișează păcatul, aceia sînt tovarășii focului: în el vor rămîne ei în veci.
76. Iar cei ce cred și fac bine, aceia vor fi tovarășii raiului, în el vor rămîne ei în veci.
77. Și Noi am încheiat un legămint cu fiii lui Israel: „Să nu [serviți] altuia, decît numai lui Dumnezeu și [să vă] purtați bine cu părinții, rudele, orfanii și sărmanii [voștri] și să vorbiți bine despre oameni și să împliniți rugăciunea și să dați milostenie!” Atunci v-ați lepădat, afară de puțini din voi, și v-ați abătut.
78. Și Noi am încheiat un legămint cu voi, ca să nu vărsați singele vostru și să nu vă alungați pe voi înșivă din locuințele voastre: atunci ați juruit voi și ați fost martori.
79. Atunci vă omorîrați voi unul pe altul și alungarăți o parte din voi din locuințele lor. Voi să ajutați întreolaltă numai la fărădelegi și dușmăanii. Și dacă vin ei la voi încătușați, îi sloboziți, și totuși v-a fost oprit să-i izgoniți. Credeți voi numai o parte a scripturii și cealaltă n-o credeți? Dar ce vor primi aceia din voi ce se poartă astfel, decît rușine în viața lu-
- mească și să fie aruncați la pedepse mai aspre în ziua învierii? Dumnezeu doar nu e nebăgător de seamă la ceea ce faceți.
80. Aceștia sînt cei ce-și cumpără viața lumească pentru [prețul vieții] celei de apoi. Lor nu li se va ușura pedepsa și lor nu li se va ajuta.
81. Odinioară i-am dat Noi lui Moise scriptura și lui am lăsat [să-i urmeze] alți trimiși și i-am dat lui Isus, fiul Mariei, semne deslușite și i-am întărit cu duhul sfînt¹. Însă de cite ori venea un trimis la voi cu ceva ce nu vă plăcea, erați voi îngîmfăți și o parte [din trimiși] o învinuiați că ar aduce minuni, iar altă parte o omorați.
82. Însă [jidovii] ziseră: „Inimile noastre sînt cu prepus”. Dar Dumnezeu i-a blestemat pentru necredința lor și numai puțini fură credincioși.
83. Și cînd le veni scriptura² din partea lui Dumnezeu spre întărirea [scripturii] ce era la ei, deși înainte cerură ajutor împotriva celor necredincioși și deși a venit la ei ceea ce au cunoscut, [acum] se lepădară de ea³. Însă blestemul lui Dumnezeu este asupra necredincioșilor.
84. Pentru o nimica vînd ei sufletul lor. Căci ei nu cred din pizmă în ceea ce a trimis Dumnezeu, că Dumne-

¹ Sub duhul sfînt îl înțeleg explicatorii Coranului totdeauna pe arhanghelul Gabriel.

² I.e. Coranul.

³ Scriptura.

- zeu se descoperă după plăcerea cui voiește dintre servii Săi. De aceea și-au adunat ei urgie peste urgie. Însă asupra celor necredincioși [vine] pedeapsă rușinoasă.
85. Iar când li se spune: „Credeti în ceea ce a descoperit Dumnezeu”, zic ei: „Noi credem [numai] la ceea ce s-a descoperit”, și așa se leapădă ei de ceea (ce s-a descoperit) mai apoi, deși este adevăr și întărește [descoperirile] ce sint [acum] la ei. Spune: „De ce ați omorât profetii lui Dumnezeu cei de mai înainte, dacă sinteți credincioși?”
86. Când a venit la voi Moise cu semne deslușite, atunci v-ați ales voi vițelul, când nu era el de față și ați păcăuit.
87. Și când am încheiat Noi cu voi legământul și am ridicat asupra voastră muntele¹ [zicînd]: „Primiți ceea ce v-am descoperit cu putere și ascultați!”, au zis ei: „Noi am auzit, însă ne-am împotrivit” și fură adăpați în inimile lor cu vițelul² pentru necredința lor. Spune: „Greutăți vă poruncește credința voastră, dacă sinteți credincioși”.
88. Spune: „De voiți să aveți o locuință de apoi la Dumnezeu, care să fie aleasă înaintea celorlalți oameni, atunci doriți-vă moartea, dacă iubiți adevărul”.
89. Dar nicicînd nu voiesc ei aceasta din pricina celor ce le făcure înainte miinile lor³, însă Dumnezeu îi cunoaște pe nelegiuți.

90. Și tu vei afla că oamenii aceștia potesc viața chiar mai mult decît cei ce se închină altor zei; fiecare din ei dorește să trăiască o mie de ani, însă nu scapă de pedeapsă chiar dacă ar trăi [o mie de ani], căci Dumnezeu știe ceea ce au făcut ei.
91. Spune: „Vai de cel ce este un dușman al lui Gabriel, acesta doar l-a trimis⁴ în inima ta cu îngăduirea lui Dumnezeu, ca să adeverească cele de nainte spre îndreptare și veste bună pentru cei necredincioși.
92. Vai de cel ce este un dușman al lui Dumnezeu, al îngerilor săi, al trimișilor săi, al lui Gabriel și al lui Michael; Dumnezeu este doar un dușman al necredincioșilor.”
93. Și ție ți-am trimis semne deslușite și cine nu crede în ele decît cei nelegiuți?
94. Dar de cîte ori încheie ei legământul, o parte din ei îl leapădă, ba chiar cei mai mulți nu cred.
95. Și cînd a venit la ei trimisul de la Dumnezeu spre a întări [descoperirea] ce era la ei, o parte din cei ce au scriptura lepădă scriptura lui Dumnezeu după spatele lor, ca și cînd n-ar ști ei nimic despre aceasta.

¹ Conf. celor zise supra la II, 60.

² Conf. Exod. XXXII, 20, unde se spune despre Moise: „Și el a luat vițelul pe care l-au făcut ei și l-a ars în foc și l-a făcut praf și l-a dat de băut fiilor lui Israel”.

³ I.e. din cauză că jidovii au falsificat scriptura.

⁴ Adaugă: Coranul.

96. Ei urmară sfaturilor pe care le născociră Satanii împotriva împărăției lui Solomon¹, însă Solomon nu era necredincios, ci Satanii erau necredincioși și învățau pe oameni vraja și ceea ce s-a trimis celor doi îngeri din Babel, lui Harut și Marut². Însă ei nu-l învăță pe nimeni, pînă ce nu zic ei: „Noi sintem o ispitire, deci nu fi necredincios!”³ De la ei s-au învățat [oamenii] cum se bagă ceartă între bărbat și muie; însă ei nu pot să-i strice nimă-nui fără îngăduirea lui Dumnezeu. Ei învățară ceea ce aduce stricăciune și nu folosește și totuși știau că cel ce-și cumpără acestea n-are parte la viața de apoi. Pentru stricăciune și-au vîndut sufletul lor; o, de ar pricepe aceasta!
97. Dacă ar fi crezut ei și ar fi fost cu frica lui Dumnezeu, [ar fi primit] răsplată mai bună de la Dumnezeu. O, de ar fi priceput!
98. O, voi cei ce credeți, nu ziceți: „Raina!”, ci ziceți: „Unzuma!”⁴ și fiți ascultători, căci pentru cei necredincioși este pedeapsă dureroasă.
99. Cei necredincioși din poporul scripturii⁵ și păgînii nu doresc să vie bine asupra voastră de la Domnul vostru, însă Dumnezeu alege întru îndurarea sa pe cine voiește, căci Dumnezeu e mare binefăcător.
100. Dacă ștergem semne [din Coran] sau le uităm, aducem altele mai

bune decît ele sau asemenea cu ele. Oare nu știi că Dumnezeu e atotputernic?⁶

101. Oare nu știi că a lui Dumnezeu este stăpînirea asupra cerurilor și a pămîntului și că afară de Dumnezeu nu aveți ajutor și ocrotitor?
102. Sau voiți să cereți voi de la trimisul vostru ceea ce s-a cerut mai înainte de la Moise?⁷ Însă cine schimbă necredința pentru credință se abate de la drumul cel drept.

¹ Solomon fu calomniat de Satani, căci aceștia îngropară formule magice sub tronul său. După moartea lui Solomon, fură descoperite acele formule și pietatea lui Solomon fu trasă la îndoială. Abia Mohammed i-a reparat onoarea.

² Dupa unii, doi îngeri care se îndrăgira de copile și spre pedeapsă fură spînzurați de picioare într-o groapă de lingă Babel, și acolo îi învățară ei pe oameni magia. După alții, doi magi.

³ Aceștia doi înainte de ce-i învăță pe oameni magia îi fac întii luători de seamă ca să nu urmeze ispitei lor, ci mai bine credinței adevărate.

⁴ Amîndouă cuvintele înseamnă „Privește-ne!”. Deoarece cuvîntul prim jidovii îl priveau ca derivat de la tulpina verbală RV în însemnarea de seducător, făcător de rele, și-l întrebuițau cu privire la Mohammed, de aceea îi oprește aici profetul și cere să se întrebuițeze al doilea cuvînt la rugăciune.

⁵ Jidovii.

⁶ Aici scuză Mohammed inconsecvențele sale din Coran. După cum, susțin moslemii, să se fi abrogat 225 de versete prin alte versete mai tîrzii. Conf. la aceasta și introducerea noastră, cap.III.

⁷ I.e., sa-l vada pe Dumnezeu.

103. Dorește o parte mare din poporul scripturii ca să-ți întoarcă de la credința voastră la necredință din pizma sufletului lor, după ce li s-a făcut dezvăluit adevărul¹, însă iertați și uitați până va veni Dumnezeu cu porunca Sa; Dumnezeu atotputernic.
104. Și împliniți rugăciunea și dați milostenie și ceea ce faceți înainte bine pentru sufletele voastre, aceea veți afla la Dumnezeu, căci Dumnezeu știe ce faceți.
105. Ei au zis: „Nu vor intra în rai decât cei ce sînt jidovi sau creștini!” Acestea sînt dorințele lor, [tu însă] spune: „Aduceți dovada voastră, dacă iubiți adevărul!”
106. Într-adevăr, cel ce supune fața sa lui Dumnezeu și se poartă bine, acela [primește] răsplata sa de la Domnul său și frică [nu vine] peste el și nu se întristează.
107. Jidovii spun: „Creștinii n-au [temei] pe nimic”. Și creștinii zic: „Jidovii n-au [temei] pe nimic” și totuși citesc [atît jidovii cît și creștinii] scriptura. Asemenea vorbesc și cei ce nu au cunoștință, însă Dumnezeu va judeca în ziua învierii asupra certelor lor.
108. Și cine e mai păcătos decît cel ce oprește să se pomenească la templele lui Dumnezeu numele Său și năzuiește să le pustiască?²
109. Doar al lui Dumnezeu este rășăritul și apusul și încotro va întoarceți, acolo e fața lui Dumne-

- zeu: căci Dumnezeu este cuprinzător, înțelept.
110. Ei zic: „Dumnezeu a făcut un copil”. Mărire Lui! Ba nu! Ale Lui sînt cerurile și pămîntul: toate ascultă de El.
111. Făcătorul cerurilor și al pămîntului și cum hotărăște un lucru, atunci spune: „Să fii!” și este!
112. Cei ce nu știu spun: „De-ar vorbi Dumnezeu cu noi sau de-ar aduce un semn!” Cam asemenea cuvintelor lor au vorbit înaintașii lor; inimile lor seamănă întreolaltă. În adevăr, Noi am adus semne lămurite poporului cunoscător.
113. Noi te-am trimis la adevăr să binevestești și să îndemni, însă nu vei fi întrebat despre tovarășii iadului.
114. Și nu se vor învoi cu tine jidovii și creștinii pînă ce nu vei urma legea lor. Spune: „Numai îndreptarea lui Dumnezeu este îndreptare [adevărată]. În adevăr dacă ai fi urmat ceea ce le place lor, măcar că ți-a venit cunoștința, n-ai avea de la Dumnezeu scut și ocrotire.
115. Aceia cărora le-am dat Noi scriptura, dacă o vor citi cum trebuie să se citească, vor crede în ea; iar cei ce nu cred în ea sînt pierduți.
116. O, fiii lui Israel, aduceți-vă aminte de binele ce vi l-am făcut Eu, v-am ales doar înaintea făpturilor.

⁸ Adevărul revelat de Mohammed.

¹ Aceștia sînt mekkanii.

117. Și temeți-vă de ziua în care nu poate sta un suflet pentru altul și nu se primește de la el răscumpărare și nu-i ajută și nu este mîntuire.
118. Și Domnul cînd l-a ispitit pe Avraam cu porunci pe care le-a împlinit acesta, a zis: „Eu te așez ca Imîm¹ asupra oamenilor”. El zise: „Nu vor primi cei nelegiuîți legămîntul meu”.
119. Și cînd am făcut Noi pentru oameni o casă de adunare și adăpost², [am zis]: „Țineți locul lui Avraam³ ca loc de rugăciune!” Și am încheiat cu Avraam și Ismael legămînt. „Curățiți⁴ casa mea pentru cei ce o înconjură și cei ce petrec în ea, precum și cei ce se roagă și se închină în ea”.
120. Și cînd a zis Avraam: „Doamne, fă țara aceasta liniștită și nutrește cu roduri poporul ei, care crede în Dumnezeu și în ziua de apoi!”, zise El: „Și pe cel ce nu crede voi să-l hrănesc cu puțin, apoi însă voi să-l arunc în pedeapsa focului. Vai de drumul acela!”
121. Și cînd puseră Avraam și Ismael temelile casei, [ziseră ei]: „Doamne, primește-o de la noi, tu ești doar cel ce aude, știe!
122. Doamne, fă-ne moslemi și pe urmașii noștri [fă-i] un popor moslem și arată-ne pravila noastră și te întoarce spre noi. Tu doar ești cel bun și milostiv.
123. Doamne, ridică întru ei un trimis dintre ei, care să le arate semne-

le Tale și să-i învețe scriptura și înțelepciunea și să-i curătească. Tu ești doar cel puternic, înțelept”.

124. Și cine se leapădă de legea lui Avraam, afară de acela al cărui suflet este neghiob? Ni l-am ales doar [pe Avraam] acum în lumea aceasta, iar în cea de apoi va fi el între cei desăvîrșiți.
125. Cînd i-a zis lui Domnul său: „Fii moslem!”, a zis el: „Mă supun Domnului veacurilor!”
126. Și Avraam a dat ca moștenire această [lege] fiilor săi, și Iacov [asemenea zise]: „O, fiii mei, iată, Dumnezeu v-a ales vouă credința aceasta și să nu muriți altfel decît fiind moslemi”.
127. Au fost alți martori cînd moartea s-a apropiat de Iacob? Atunci a zis el fiilor săi: „Cui îi veți servi după mine?” Ei ziseră: „Voim să-i servim Dumnezeului tău și Dumnezeului părinților tăi Avraam, Ismael și Isaac, unicul Dumnezeu; Lui voim să ne supunem”.
128. Acest popor s-a trecut. A primit ce și-a agonisit, și voi [așijderea] veți primi ce vă veți agonisi; însă voi nu veți fi întrebați despre ceea ce au făcut ei.

¹ Dregător, arhieru.

² Kaaba.

³ Un loc înlăuntrul Kaabei, numit Makârîm Ibrahim, unde și astăzi se arată urma piciorului lui Avraam.

⁴ De idoli.

129. Și ei zic: „Fiți jidovi sau creștini, atunci sinteți pe drumul drept!” Spune: „Ba nu! [Noi primim] legea lui Avraam, cel dreptcredincios, și el nu era idolatru”.

130. Spuneți: „Noi credem în Dumnezeu și în ceea ce ne-a trimis nouă și lui Avraam, Ismael, Isaac, Iacov și semințiilor și în ceea ce s-a adus lui Moise și lui Isus și ceea ce s-a adus profeților de la Domnul lor. Noi nu facem deosebire cu vreunul din ei, ci sintem moslemi”.

131. Iar dacă cred ei întocmai cum credeți voi, atunci sint ei pe drumul drept, iar dacă se abat, atunci sint ei între dușmani. Și ție îți va fi de ajuns Dumnezeu față de ei, doar El aude, știe.

132. Legea lui Dumnezeu {o avem} și ce e mai bun decât legea lui Dumnezeu? Lui voim să-i slujim!

133. Spune: „Voiți să vă certați cu noi despre Dumnezeu? El doar e Domnul nostru și al vostru, iar faptele noastre sint ale noastre, și faptele voastre sint ale voastre, și noi Lui ne închinăm”.

134. Sau voiți să ziceți: „Avraam, Ismael, Isaac, Iacov și semințiile au fost jidovi sau creștini?” – Spune: „Sinteți voi mai înțelepți decât Dumnezeu? Și cine e mai nelegiuit decât acela care ascunde mărturiile ce le are de la Dumnezeu?” – Dumnezeu doară nu e nebăgător de seamă la ceea ce faceți.

135. Acest popor s-a trecut. A primit ce și-a agonisit, și voi [așijderea] veți primi ce vă veți agonisi, însă nu veți fi întrebați despre ceea ce au făcut ei.

136. Vor zice cei nebuni între oameni: „De ce-i întoarce de la Kibla pe care o aveau înainte?” Spune: „Al lui Dumnezeu este răsăritul și apusul. Pe cine voiește, îl ocirmuiește El pe drum drept”.

137. Noi v-am așezat ca popor mijlocitor, ca să fiți martori față de oameni, însă și trimisul va fi martor față de voi.

138. Și de ce am schimbat Kibla pe care ai avut-o înainte? Numai ca să știm cine urmează trimisul și cine se întoarce pe călcîiul său. Lucru greu li se pare acesta² unora, nu însă celora pe care îi îndreaptă Dumnezeu. Însă Dumnezeu nu lasă să se piardă credința voastră, Dumnezeu e dator față de oameni îndurat, milostiv.

139. Noi am văzut că am îndreptat fața ta spre ceruri, dar Noi te vom în-

¹ Mohammed, la început, n-a hotărît o direcțiune anumită pentru rugăciune (conf. supra v. 109), dar apoi, ca să cîștige favorul jidovilor, porunci ca lipașii săi la rugăciune să fie îndreptați în direcțiunea (Kibla) spre Ierusalim. Deoarece însă aceasta n-a avut nici un efect la jidovi, porunci el moslemilor să aibă Kibla spre Mekka. Aici scuză el schimbarea orînduirii sale înainte.

² Schimbarea Kiblei.

toarce spre o Kiblă care-ți place. Întoarce fața ta spre templul cel sfînt³ și oriunde sinteți fața voastră este spre el. Iar aceia cărora li s-a dat scriptura știu că acest adevăr este de la Domnul lor. Lui Dumnezeu doar nu-i e necunoscut ceea ce fac ei.

140. Și dacă le-ai aduce celor ce au scriptura toate semnele, totuși n-ar urma ei Kiblei tale, deci nu urma nici tu Kiblei lor¹, doar nici ei nu urmează aici unul Kiblei altuia. Dar dacă ai urma poștei lor, deși ai ajuns la pricepere, atunci vei fi un nelegiuit.

141. Cei cărora le-am dat Noi scriptura îl cunosc pe el⁵, ca și cum i-ar cunoaște pe copiii lor, însă o parte din ei ascund adevărul, deși îl cunosc.

142. Adevărul este de la Domnul tău, deci nu fi între cei ce se îndoiesc.

143. Fiecare are o parte spre care se întoarce [la rugăciune]; voi însă rîvniți spre ceea ce este mai bun. Orișunde veți fi, Dumnezeu vă va conduce la un loc. Dumnezeu e doar atotputernic.

144. De orișunde vii, întoarce fața ta spre templul cel sfînt, căci adevărul acesta este de la Domnul tău. Lui Dumnezeu doar nu-i e necunoscut ceea ce faceți.

145. De orișunde vii, întoarce fața ta spre templul cel sfînt, și orișunde sinteți întoarceți fața voastră spre el, pentru ca oamenii să nu aibă

dovezi împotriva voastră, ci numai împotriva celor nelegiuiți. De ei nu vă temeți, ci temeți-vă de Mine. Eu voi să umplu cu harul Meu și veți fi îndreptați spre bine.

146. Noi deci v-am trimis vouă un trimis din mijlocul vostru, ca să vă citească semnele Noastre și să vă curățească și să vă învețe scriptura și înțelepciunea și să vă învețe ceea ce nu știți.

147. Aduceți-vă aminte de Mine, ca să-Mi aduc aminte de voi și să-Mi fiți mulțumitori; și nu fiți nemulțumitori față de Mine.

148. O, voi cei ce credeți, cereți ajutor întru statornicie și rugăciune, căci Dumnezeu e cu cei statornici.

149. Nu spuneți despre cei ce fură uciși în calea lui Dumnezeu „Ei sint morți!”, ci „Ei sint vii!”, căci aceasta nu o pricepeți.

150. Nu vă vom ispiti cu nimic, nici cu frică, nici cu foamete, nici cu dană în privința averii sufletului și a roadelor; deci binevestește celor statornici,

151. care, dacă a venit asupra lor nenorocire, spun: „Noi sintem ai lui Dumnezeu și la Dumnezeu ne vom întoarce”.

¹ Templul din Mekka. Conf. supra nota la v. 109.

² I.e. Moslemii de acum înainte să nu mai ție Kibla spre Ierusalim împreună cu jidovii.

³ I.e. pe Mohammed.